

Rapport fra tilsyn ved Akva Ren AS i Djupvik den 05.09.2013

Virksomhetens adresse	Industriveien 2 9062 Furufleten	Fylkesmannens saksnummer	2008/2485
Bedriftsnummer	972 302 147		
Utslippstillatelse av	05.01.2011	Anleggsnummer	1940.0023.02
Risikoklasse	3	Kontrollnummer	2013.005.I.FMTR
Forrige kontroll	---	Tidsrom for kontrollen	05.09.2013
Til stede fra virksomheten	Sissel Stenberg Stephan Hoffmann Arild Karlsen	Fra Fylkesmannen i Troms	Bjørn Arne Karlsen Anne Birte Tennøy

Kontrollens omfang

Fylkesmannen i Troms (FM), Miljøvernavdelingen, gjennomførte 05.09.2013 en kontroll ved anlegget til Akva Ren AS i Djupvik.

Følgende tema ble kontrollert:

- Virksomhetens etterlevelse av regelverkskrav samt forhold ved driften som påvirker/kan påvirke det ytre miljø.
- Aktuelle deler av virksomhetens internkontroll som blant annet rutiner for å sikre at virksomheten overholder myndighetskrav satt i forurensningsloven med forskrifter.

Hovedkonklusjon

Det ble avdekket **seks avvik** ved kontrollen. Disse er knyttet til utslippstillatelsens vilkår om prøvetaking, måleprogram, håndtering av farlig avfall, energistyringssystem og oppsamlingsarrangement.

Fylkesmannen finner også å gi **èn anmerkninger** knyttet til virksomhetens etterlevelse av tillatelsens vilkår om oppsamlingsarrangement rundt ensilasje-, olje- og kjemikalietanker.

Fylkesmannen ber om tilbakemelding på hvordan avvik og anmerkninger er rettet, eller planlagt rettet, innen **28.10.2013**.

Bjørn Arne Karlsen
overingeniør/kontrollør

Anne Birte Tennøy
rådgiver

1. INNLEDNING

Akva Ren AS prosesserer hovedsakelig fiskeensilasje ved anlegget i Djupvik, både kategori 3 ensilasje fra slakteriavfall og kategori 2 ensilasje fra død fisk fra oppdrettsanlegg. Det mottas ensilasje fra strekningen Salten til Kirkenes. Det kan også ensileres ved anlegget i Djupvik, men da må råstoffleverandøren ha dispensasjon for transporten fra Mattilsynet. AkvRen AS mottar også noe selspekk/-skinn fra en (1) fangstskute (3600 skinn i 2013).

Ved anlegget produseres marin olje og pelsdyrfør. Oljen selges som fyringsolje. Avspekkede selskinn eksporteres til utlandet for videre bearbeiding. Det kjøres også ut maursyre til kundene fra lagringstank på anlegget (92 m³).

Ved produksjon av pelsdyrfør, ved varmebehandling av ensilasje, har virksomheten ikke utslipp til sjø.

Ved produksjon av olje slippes limvann via et filter på 350 mikrometer (og holdetank for klorering, Mattilsynets krav) til resipient, mens graksen benyttes i produksjonen av dyrefør. Virksomheten oppgir et tørrstoffinnhold i limvannet ved utslipp på 10-12 %.

Ved kaldpressing av olje fra selspekk leveres restproduktene graks og vannfase, via Perpetuum, til destruksjon hos Norsk Protein AS.

Mål for kontrollaksjonen

Kontroll av om Akva Ren AS overholder krav i forurensningsloven, internkontrollforskriften, egen utslippstillatelse samt relevante deler av virksomhetens egen skriftlige internkontroll som omhandler ytre miljø.

Metode/Omfang

Kontrollen ble gjennomført ved samtale/dokumentgjennomgang med daglig leder Sissel Stenberg, Stephan Hoffmann og Arild Karlsen. Det ble deretter foretatt en befarings på virksomheten sammen med disse.

Definisjoner

AVVIK er overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse- miljø og sikkerhetslovgivning.

ANMERKNINGER er forhold som ikke omfattes av definisjonen for avvik, men er områder som tilsynsmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for at bedriften på en bedre måte skal kunne ivareta helse, miljø og sikkerhet.

2. DOKUMENTUNDERLAG

Følgende krav og dokumenter lå til grunn for kontrollen:

- Forurensningsloven med tilhørende forskrifter
- Internkontrollforskriften
- Utslippstillatelse av 05.01.2011
- Virksomhetens egen internkontroll

3. AVVIK

Det ble avdekket følgende overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse- miljø og sikkerhetslovgivning, med hensyn på ytre miljø.

Avvik 1:

Virksomhetens prøvetaking av prosessavløpsvannet omfatter ikke suspendert stoff (SS), BOF og mengde avløpsvann.

Avvik fra: Utslippstillatelsen s pkt. 3.1 *Utslippsbegrensninger*

Begrunnelse for avviket:

Virksomheten analyserer internt på tørrstoff og oppgir et tørrstoffinnhold i urensset limvann på 27 %, noe som utgjør 270 000 mg/l. For rensset prosessavløpsvann oppgis verdien til 10-12 %. Dette er imidlertid ikke direkte sammenlignbart med suspendert stoff, der kravet i utslippstillatelsen er på 200 mg/l. Virksomheten må videre dokumentere utslippsvolumet. Dette for å kunne beregne utslippsmengden (volum x konsentrasjon = mengde). Det analyseres ikke på olje da det opplyses å ikke være sluk i verkstedgulv. Det benyttes absorberer ved oljesøl, og disse leveres som farlig avfall til Perpetuum.

Avvik 2:

Virksomheten kan ikke dokumentere reglementert innlevering av farlig avfall.

Avvik fra: Utslippstillatelsens pkt. 9.2 *Farlig avfall* samt avfallsforskriftens §§ 11-8 *Leveringsplikt* og 11-12 *Deklarasjonsplikt*.

Begrunnelse for avviket:

Virksomheten kunne ikke legge frem deklarasjonsskjemaer som dokumenterer innlevering av farlig avfall. I henhold til avfallsforskriftens kapittel 11 skal farlig avfall leveres til godkjent mottaker minst én gang årlig dersom det genereres mer enn ett kg farlig avfall. De aller fleste virksomheter genererer mer enn ett kg farlig avfall per år, og Akva Ren AS er trolig blant disse. Ved befaringen på anlegget observerte vi to batterier ute på kaien. Disse hørte ikke til virksomheten, ble det hevdet, men når de først var plassert der skulle virksomheten ta hand om dem.

Avvik 3:

Virksomheten har ikke utarbeidet et energistyringssystem.

Avvik fra: Utslippstillatelsens pkt. 8.1 *Energistyringssystem*.

Bakgrunn for avviket:

Virksomheten opplyste at det ikke var utarbeidet et energistyringssystem. Det ble imidlertid hevdet at man med en varmeveksler henter ut ca. 50 °C fra limvannet. Elementer som bør være med i nevnte system er listet opp i tillatelsen. Vi viser også til NS-EN 16001:2009 *Energiledelsessystemer – Krav med brukerveiledning*. Denne kan også gi nyttige tips til hvordan virksomheten kan få ned sitt energiforbruk.

Avvik 4:**Virksomheten har ikke utarbeidet et måleprogram.**

Avvik fra: Utslippstillatelsens pkt. 11.2 *Måleprogram*

Begrunnelse for avviket:

Virksomheten opplyste at det ikke var utarbeidet et måleprogram som tar opp i seg parameterne i tillatelsen, prøvetakingsfrekvens, analysemetode og usikkerhet i målingene.

Avvik 5:**Liggende dieseltank ved moloen har ikke oppsamlingsarrangement.**

Avvik fra: Utslippstillatelsens pkt. 3.1 *Utslippsbegrensninger*

Begrunnelse for avviket:

Utslippstillatelsen sier at lagertanker for oljeprodukter skal utstyres med oppsamlingsarrangement. Dieseltanken ble opplyst å være 13,5 m³. Den er plassert få meter fra kaikanten, og terrenget skråer mot sjøen. Tanken, som ligger ved trafikkert område, er ikke sikret mot påkjørsel eller annen ytre påvirkning. Vi har tidligere observert at det kjøres forbi tanken og ut over moloen, og rygges tilbake.

Avvik 6:**To lagringstanker for fiskeolje ved moloen har ikke oppsamlingsarrangement.**

Avvik fra: Utslippstillatelsens pkt. 3.1 *Utslippsbegrensninger*

Begrunnelse for avviket:

Lagringstanker for fiskeolje (2 stk. à 40 m³) er ikke utstyrt med oppsamlingsarrangement. Tankene er plassert ca. 10 meter fra kaikanten. Terrenget er flatt rundt tankene og ut mot kaien, mens det stiger i bakkant. Tankene er ikke sikret mot påkjørsler mv. Ved et tankhavari vil oljen trolig renne mot sjøen og havne i Djupvik havn. Ifølge utslippstillatelsens pkt. 3.1 skal tankene sikres med et oppsamlingsarrangement som skal fange opp minst 44 m³ fiskeolje (110 % av største tank).

4. ANMERKNINGER**Anmerkning 1:****Oppsamlingsarrangementet rundt tankparkene 1 og 2 tilfredstiller ikke volumkravet i tillatelsen, om 110 % av største tanks volum.**

Begrunnelse for anmerkningen:

Virksomheten opplyste at oppsamlingsarrangementets volum ikke tilfredstiller tillatelsens krav om 110 % av volumet til største tank. Man visste heller ikke det faktiske volum av bassenget innenfor den støpte ringmuren rundt tankparkene. I virksomhetens utslippstillatelse benyttes begrepet oppsamlingsarrangement. Begrepet omfatter et risikoreduserende regime som skal forhindre forurensning av omkringliggende miljø ved et eventuelt tankhavari. I dette ligger både sannsynlighetsreduserende (forebyggende) tiltak og konsekvensreduserende tiltak. Nevnte tiltak, både rutiner og fysiske tiltak, skal være dokumentert i virksomhetens internkontroll. Her skal det også fremgå hvilke volumer som kan samles opp, nårtid, og hvor, samt hvilket oppsamlingsutstyr virksomheten har tilgjengelig.

5. ANDRE FORHOLD

Akva Ren AS har ifølge egne utsagn et for høyt utslipp av organisk materiale i limvannet. Egne analyser av tørrstoffinnholdet viser en TS på 10-12 % etter filteret på 350 mikrometer (virksomheten har ikke analysert på tillatelsens parametere BOF og suspendert stoff.) Det organiske materialet er oppløst i vannet, og mye passerer filteret. Virksomheten ønsker ikke å tilsette polymerer til avløpsvannet for å ta ut mer organisk stoff, da dette også vil medføre utslipp av jern og aluminium. Ønsket er fortsatt å kunne slippe limvannet med 10-12 % TS til resipient. Fylkesmannen vil komme tilbake til denne problemstillingen i egen sak.